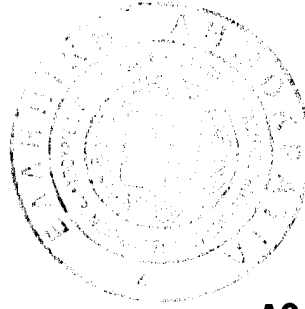

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αθήνα, 19.8.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 192/2015

ΑΤΟΜΙΚΗ

- Αριθμός Ερωτήματος** : Το με αριθμό πρωτ. 1626/12.6.2015, της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Διαχείρισης και Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Δράσεων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.
- Περίληψη Ερωτήματος** : Εάν, συγκεκριμένες περιπτώσεις μεταφοράς πιστώσεων, προς τον σκοπό πληρωμής αναδόχων, σε εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και μισθώσεων ακινήτων, αποτελούν χρηματοδοτήσεις ή επιχορηγήσεις κατά την έννοια των παρ. 1 και 2 άρθρου 41 του ν. 4129/2013, εμπίπτουσες στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και, επομένως, εάν η υπηρεσία οφείλει, προτού προβεί στην υποβολή δικαιολογητικών προς εκκαθάριση, έλεγχο και πληρωμή, να ελέγχει την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του εν λόγω άρθρου.
- Γνωμοδοτών** : Δημήτριος Ι. Μακαρονίδης, Νομικός Σύμβουλος.
-

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, η γνώμη μου έχει ως εξής:

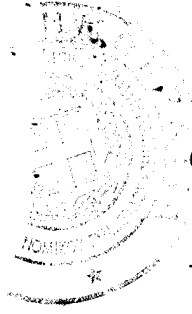
I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με το ανωτέρω έγγραφο, διατυπώνεται το ερώτημα, εάν, συγκεκριμένες, αναφερόμενες στο έγγραφο, περιπτώσεις μεταφοράς πιστώσεων, αποτελούν χρηματοδοτήσεις ή επιχορηγήσεις, κατά το άρθρο 41 του ν. 4129/2014, εμπίπτουσες στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Περαιτέρω, κατόπιν του με αριθ. πρωτ. 223-1044/Ερ.15/19.6.2015 εγγράφου του Γραφείου Νομικού Συμβούλου στο ανωτέρω Υπουργείο, με το οποίο ζητήθηκαν διευκρινήσεις, με το με αριθ. πρωτ. 1738/11.8.2015 έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας, διευκρινίζεται, αλλά και επαναδιατυπώνεται και επικαιροποιείται το ερώτημα, το οποίο, κατ'εκτίμηση, με αναφορά των ανωτέρω περιπτώσεων ως παραδείγματα, συνίσταται ήδη, αν, πληρωμές προς αναδόχους σε εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και μισθώσεων ακινήτων, αποτελούν μεταφορές πιστώσεων, κατά την έννοια του ανωτέρω άρθρου και, επομένως, αν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης οφείλουν, προτού προβούν στις εν λόγω πληρωμές, να ελέγχουν την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του εν λόγω άρθρου.

Περαιτέρω, από τα ίδια, ως άνω, έγγραφα και τα διαβιβασθέντα στοιχεία, όπως εκτιμώνται, προκύπτουν τα ακόλουθα.

Η ερωτώσα υπηρεσία, μέσω της Μονάδας Γ' αυτής, υλοποιεί έργα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους ΕΣΠΑ, λόγω αρμοδιοτήτων που της δόθηκαν με την κ.υ.α. 16356/2013 (ΦΕΚ Β' 1024), η δε διαδικασία εκκαθάρισεως και πληρωμών των σχετικών δαπανών, διέπονται από τις διατάξεις της κ.υ.α. 46274/2014 (ΦΕΚ Β' 2573). Ότι, η ίδια υπηρεσία, αποστέλλει αιτήματα πληρωμών, μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά, προς την αρμόδια Διεύθυνση Οικονομικής & Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπ. Αυτ/σης του ιδίου Υπουργείου, προς έλεγχο, εκκαθάριση και πληρωμή. Ότι σε δυο περιπτώσεις, συγκεκριμένα δε α) εξόφλησης μισθωμάτων εις εκτέλεση σύμβασης μίσθωσης ακινήτου, προς την ανάδοχο εταιρεία «ΑΕΕΑΑΤΓΔΚ», για στέγαση Συμβουλευτικού Κέντρου στο πλαίσιο της Πράξης: «Δράσεις της Δημόσιας Διοίκησης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών στον Άξονα Προτεραιότητας 07» και β) εξόφληση αμοιβής εις εκτέλεση σύμβασης έργου, «Εξειδίκευση Πρότυπου Συστήματος Ένταξης της Ισότητας των Φύλων στις Περιφέρειες και τους Δήμους», προς την

ανάδοχο εταιρεία «ΑΗΑΕ-ΑΑΕΟ», η ανωτέρω οικονομική υπηρεσία, με το με αριθ. 10510/25.5.2015 έγγραφό της, επέστρεψε ανεκτέλεστα στην ερωτώσα υπηρεσία τα δικαιολογητικά πληρωμής, διότι οι φορείς-ανάδοχοι, που είναι νομικά πρόσωπα ο.τ.α., δεν είχαν ενσωματώσει στη βάση δεδομένων του Υπουργείου τα οικονομικά τους στοιχεία, κατά την παρ. 3 άρθρου 41 του ν. 4129/2013. Ότι, σε άλλες δυο περιπτώσεις α) εξόφλησης μισθωμάτων εις εκτέλεση σύμβασης μίσθωσης ακινήτου προς το Ίδρυμα «ΡΕΣ» και β) εξόφλησης αμοιβής για εκτέλεση σύμβασης έργου επιμόρφωσης στελεχών προς το ΑΕΙ «ΑΠΘ-ΕΛΚΕ», δεν προέκυψαν όμοια προβλήματα στο στάδιο ελέγχου, εκκαθαρίσεως και πληρωμής, από την ως προαναφερόμενη οικονομική υπηρεσία. Περαιτέρω, ότι τα έργα που υλοποιεί η ερωτώσα υπηρεσία (ορισμένα εκ των οποίων αναφέρονται ενδεικτικά, κατ' αντικείμενο) πραγματοποιούνται κατόπιν συνάψεως συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και μίσθωσης ακινήτων, δηλαδή, όπως επακριβώς αναφέρεται: «εκτός συμβάσεων επιχορηγήσεων». Ότι, μετά την κατά τα ανωτέρω επιστροφή δικαιολογητικών, η προαναφερόμενη οικονομική υπηρεσία ζητεί να αναζητούνται τα στοιχεία της παρ. 3 άρθρου 41 του ν. 4129/2013 από τους αναδόχους, ανεξάρτητα από την φύση των συμβάσεων (π.χ. παροχή υπηρεσιών, προμήθειες, μίσθωση ακινήτων κλπ.). Ότι, προηγουμένως και βάσει της προγενέστερης νομοθεσίας, δεν αναζητούνταν τα στοιχεία αυτά, καθώς οι πληρωμές αφορούσαν «σε εξ επαχθούς αιτίας αμφοτεροβαρείς συμβάσεις και...δεν θεωρούνταν μεταφορές πιστώσεων (επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 41». Και ότι η ΥΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών και το Ελεγκτικό Συνέδριο, σε κατασταλτικούς ελέγχους που διενήργησαν για τις πληρωμές εντός του 2014, δεν είχαν εγείρει θέμα υπαγωγής των πληρωμών αυτών στις μεταφορές πιστώσεων (επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις), πλην, ήδη, κατόπιν της προηγηθείσας επιστροφής των δικαιολογητικών, για την αιτία που προαναφέρεται και σχετικού από 29.7.2015 ηλεκτρονικού μηνύματος περί αναζητήσεως όλων των ανωτέρω δικαιολογητικών (απολογιστικών στοιχείων), μετά από συνεννόηση με τον Γραφείο της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναμένεται βασίμως να υπάρχει πρόβλημα στο μέλλον και για άλλες περιπτώσεις πληρωμών.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.- Στα ακόλουθα άρθρα του ισχύοντος Συντάγματος, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 87:

- «1. Η δικαιοσύνη απονέμεται από δικαστήρια συγκροτούμενα από τακτικούς δικαστές, που απολαμβάνουν λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία.
2. Οι δικαστές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους υπόκεινται μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεούνται να συμμορφώνονται με διατάξεις που έχουν τεθεί κατά κατάλυση του Συντάγματος.»

Άρθρο 93:

- «1. Τα δικαστήρια διακρίνονται σε διοικητικά, πολιτικά και ποινικά και οργανώνονται με ειδικούς νόμους.».

Άρθρο 98

- «1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως:
- α. Ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους, καθώς και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό. γ...
- γ. Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται στον προβλεπόμενο από το εδάφιο α' έλεγχο. δ...στ...ζ...».
2. Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ρυθμίζονται και ασκούνται, όπως νόμος ορίζει....».

2.- Στα ακόλουθα άρθρα του ν. 4129/2013 («Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο» - ΦΕΚ Α', 52), όπως ήδη ισχύουν, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1. Αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο:

α) Ασκήει τον προβλεπόμενο από το άρθρο 98 παρ.1 περίπτωση α' του Συντάγματος έλεγχο των δαπανών του Κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 33 του παρόντος νόμου, και των άλλων νομικών προσώπων που με ειδική διάταξη νόμου υπάγονται κάθε φορά στον έλεγχο αυτόν.

β) Διενεργεί υποχρεωτικά κατασταλατικό έλεγχο σε όλους τους λογαριασμούς ή τους απολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και στον εκτός

Κρατικού Προϋπολογισμού λογαριασμό με την ονομασία «Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων» του άρθρου 26 παρ. 1 του ν. 992/1979 (Α` 280). Σε κατασταλτικό έλεγχο υπόκειται και κάθε φορέας που έλαβε καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

γ)...δ)...ε)...

στ) Εποπτεύει τους δημόσιους υπολόγους όσον αφορά την τήρηση των διατάξεων του Δημοσίου Λογιστικού.

ζ)...η)...θ)...ι)...

ια) Δύναται να διενεργεί έλεγχο για κάθε έργο, προμήθεια, επιχορήγηση, ενίσχυση κλπ. και γενικά για κάθε πρόγραμμα που χρηματοδοτείται είτε ολικά είτε μερικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 16 του ν. 2145/1993 (Α` 88).

ιβ)...ιγ)...ιδ)...λ)...

λα) Ασκήει επίσης και κάθε άλλη αρμοδιότητα, που του ανατίθεται με νόμο.

2. Όλες οι δαπάνες του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. (πρώτου και δεύτερου βαθμού) και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και τα έσοδα αυτών, υπόκεινται σε έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα.».

Άρθρο 18. Οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων.

«1. Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου ορίζονται κατά κατηγορία και κλάδο ως εξής:

Α. Κατηγορία θέσεων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ)

α) Κλάδος ΠΕ Επιτρόπων: τρεις (3) θέσεις Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων (με βαθμό Γενικού Διευθυντή) και εκατόν έντεκα (111) θέσεις Επιτρόπων (με βαθμό Διευθυντή).

Άρθρο 22. Καθήκοντα Επιτρόπων και λοιπού υπαλληλικού προσωπικού.

«1. Οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

α) ασκούν τον προληπτικό έλεγχο της περίπτωσης α` του άρθρου 1 του παρόντος, β) ασκούν κατασταλτικό έλεγχο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 38, 39 και 51 του παρόντος, γ) εξελέγχουν, με τη βοήθεια των υπαλλήλων της

υπηρεσίας τους, τους λογαριασμούς των υπολόγων και συντάσσουν έκθεση σχετικά με αυτούς, δ)...στ)...».

Άρθρο 28. Γενικές διατάξεις που διέπουν τον έλεγχο.

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο:

α)...β) Ασκεί, κατά το άρθρο 98 του Συντάγματος, τον έλεγχο των δαπανών του Κράτους, των Ο.Τ.Α. ή άλλων νομικών προσώπων που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στον έλεγχο του, με σκοπό τη βεβαίωση ότι υπάρχει γι' αυτές πίστωση που έχει νόμιμα χορηγηθεί και ότι κατά την πραγματοποίησή τους τηρήθηκαν οι διατάξεις του νόμου για το δημόσιο λογιστικό ή κάθε άλλη διάταξη νόμου, διατάγματος ή κανονιστικής απόφασης. 2...

3. Κατά τον έλεγχο που ασκείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο επιτρέπεται η εξέταση και των ζητημάτων που αναφέρονται παρεμπιπτόντως, με την επιφύλαξη των διατάξεων για το δεδουλευμένο. 4...5...

6. Σε περίπτωση αμφιβολιών του Επιτρόπου, που αναφέρονται στο ουσιαστικό μέρος της δαπάνης, θεωρείται μεν το ένταλμα, αναφέρεται δε συγχρόνως η περίπτωση στο αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο ύστερα από αξιολόγηση την ανακοινώνει στον Υπουργό Οικονομικών και στον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό. 7...

8. Κατά την άσκηση του ελέγχου των λογαριασμών των υπολόγων δύναται να εξετασθεί από τον αρμόδιο Επίτροπο και το ουσιαστικό μέρος της διαχείρισης. Αν προκύψουν αμφιβολίες, το Κλιμάκιο ανακοινώνει την περίπτωση αυτή στον Υπουργό Οικονομικών και στον αρμόδιο Υπουργό.».

Άρθρο 38. (Στο Κεφάλαιο Γ' περί κατασταλτικού ελέγχου). Κατασταλτικός έλεγχος λογαριασμών και απολογισμών - Όργανα - Διαδικασία άσκησης αυτού.

«1. Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων, των απολογισμών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των ειδικών λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1 περίπτωση β' του παρόντος νόμου, ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού από τον Επίτροπο της Υπηρεσίας Επιτρόπου της Κεντρικής Υπηρεσίας ή των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγονται έως την ημερομηνία αυτή....

2. Κατά την άσκηση του ελέγχου αυτού, στον αρμόδιο Επίτροπο της Υπηρεσίας Επιτρόπου της Κεντρικής Υπηρεσίας περιέρχονται όλες οι αρμοδιότητες του αρμόδιου Κλιμακίου και στον αρμόδιο Επίτροπο της Υπηρεσίας Επιτρόπου των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιέρχονται όλες οι αρμοδιότητες των Υπηρεσιών της Κεντρικής Υπηρεσίας, καθώς και του αρμόδιου Κλιμακίου. Κατά των πράξεων που εκδίδονται από τους ανωτέρω Επιτρόπους ασκούνται όλα τα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο. 3...

4. Για τις ελλείψεις που διαπιστώνονται ή τις αμφιβολίες που δημιουργούνται κατά την επεξεργασία των λογαριασμών, συντάσσεται φύλλο μεταβολών και ελλείψεων που αποστέλλεται αρμοδίως για την αναπλήρωση των διαπιστούμενων ελλείψεων και την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών εντός προθεσμίας όχι μεγαλύτερης των δεκαπέντε ημερών, η οποία μπορεί να παραταθεί για εύλογο χρόνο. 5...

6. Σε ζητήματα που αναφύονται κατά την επεξεργασία των λογαριασμών, μπορεί, σε περίπτωση αμφιβολιών, να προκληθεί εκ των προτέρων η γνώμη του αρμόδιου Κλιμακίου για τα ζητήματα αυτά ύστερα από έκθεση του οικείου Επιτρόπου προς αυτό. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται, αν κρίνει τούτο αναγκαίο λόγω της σοβαρότητας ή της γενικότητας του θέματος, να προκαλεί τη γνώμη της Ολομέλειας, η οποία είναι υποχρεωτική για τους Επιτρόπους, τα Κλιμάκια και τα Τμήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την έκδοση των σχετικών πράξεων και αποφάσεων τους. 7...».

Άρθρο 41. Έλεγχος επιχειρήσεων-χρηματοδοτήσεων.

«1. Επιχορήγηση είναι η μεταφορά πίστωσης σε φορέα για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων του και μόνο.

2. Χρηματοδότηση είναι η μεταφορά πίστωσης σε φορέα, στον οποίο έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης με σκοπό την υλοποίηση της συγκεκριμένης και μόνο αρμοδιότητας.

3. Κάθε έτος οι φορείς που επιχορηγούνται ή και χρηματοδοτούνται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεούνται να υποβάλουν στους φορείς από τους οποίους εποπτεύονται, καθώς και στους φορείς επιχορήγησης ή και χρηματοδότησης, εφόσον αυτοί δεν ταυτίζονται και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, με το πέρας διμήνου από τη λήξη του οικονομικού έτους, απολογισμό της συνολικής

οικονομικής τους δραστηριότητας και ξεχωριστό απολογισμό της επιχορήγησης ή χρηματοδότησης που έλαβαν και είναι μικρότερη του 100% των συνολικών χρηματικών ποσών που διαχειρίστηκαν. Με τα ανωτέρω υποχρεούνται να συνυποβάλουν και τον προϋπολογισμό τους για το επόμενο έτος. Για τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, οι παραπάνω υποχρεώσεις εξαντλούνται με την ενσωμάτωση των οικονομικών τους στοιχείων στις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στις υπ αριθμ. 74712 και 74713/29.12.2010 (Β 2043) αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, όπως κάθε φορά ισχύουν.

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, διενεργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του, έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας, καθώς και έλεγχο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομικότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα) για τα ποσά της επιχορήγησης και της χρηματοδότησης που έλαβαν κάθε οικονομικό έτος οι φορείς και συντάσσει έκθεση ελέγχου.

5. Η ανωτέρω έκθεση υποβάλλεται μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία υποβολής στο Ελεγκτικό Συνέδριο όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως την κατάθεση του προς ψήφιση προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους της Γενικής Κυβέρνησης στη Βουλή.

6. Χωρίς την υποβολή από τους επιχορηγούμενους ή χρηματοδοτούμενους φορείς των στοιχείων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε καμία απολύτως επιχορήγηση ή και χρηματοδότηση των φορέων αυτών. Κάθε επιχορήγηση ή χρηματοδότηση που δίνεται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 είναι μη νόμιμη και καταλογίζεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν.».

3.- Σύμφωνα με το ακόλουθα άρθρα του ν. 4270/2014 («Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις.»-ΦΕΚ Α 143/28-6-2014):

Άρθρο 31. Ελεγκτικό Συνέδριο:

«Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο της χώρας:

α. Ασκή: αα. έλεγχο των δαπανών του Κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων που με ειδική διάταξη νόμου υπάγονται κάθε φορά στον έλεγχο αυτόν, ββ. έλεγχο νομιμότητας στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών μεγάλης οικονομικής αξίας, που συνάπτει το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο που εξομοιώνεται με αυτό, γγ. κατασταλτικό έλεγχο σε όλους τους λογαριασμούς ή απολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, στον εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού «Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων», καθώς και κάθε φορέα που έλαβε καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

β...γ. Εκδικάζει ένδικα βοηθήματα και μέσα κατά πράξεων που εκδίδονται κατά τον έλεγχο των λογαριασμών των ως άνω φορέων.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί και τον προβλεπόμενο από την παρ. 6 του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 473/2013 έλεγχο των λογαριασμών του Κράτους και όλων των υποτομέων της Γενικής Κυβέρνησης.».

Άρθρο 79. Ανάληψη υποχρεώσεων για δαπάνες του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων – πληρωμές:

«3. Έκδοση ενταλμάτων πληρωμών Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων:

α. Οι πληρωμές έργων του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της Κεντρικής Διοίκησης πραγματοποιούνται με ευθύνη των αρμόδιων οικονομικών υπηρεσιών μέσω της έκδοσης εντολών πληρωμής, μετά από έλεγχο των οριστικών και πλήρων δικαιολογητικών, ώστε να διασφαλίζεται η νομιμότητα και κανονικότητα της δαπάνης. Η συγκέντρωση των δικαιολογητικών, και η υποβολή τους στην οικονομική υπηρεσία γίνεται από την αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα που υλοποιεί το έργο. Η ανωτέρω διαδικασία αφορά τόσο στις άμεσες πληρωμές για την εκτέλεση των έργων όσο και στις πληρωμές με τις οποίες μεταφέρεται χρηματοδότηση με τη μορφή επιχορήγησης (έμμεσες) για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου σε νομικά πρόσωπα. Οι πληρωμές αυτές υπόκεινται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός αν ειδικές διατάξεις ορίζουν διαφορετικά. β...

γ. Το Υπουργείο Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, διενεργεί για τις πληρωμές των περιπτώσεων α' και β' τους προβλεπόμενους από τις διατάξεις του ν. 3492/2006 (Α' 210), όπως ισχύουν, δημοσιονομικούς ελέγχους.

δ. Οι ΥΔΕ ή το ειδικό λογιστήριο στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας προβαίνουν στην ενταλματοποίηση της δαπάνης σε σχέση με τον Κρατικό Προϋπολογισμό, για τις ανωτέρω περιπτώσεις με συμφηφιστικές εγγραφές που αντιστοιχούν:

αα. Για τις πληρωμές της περίπτωσης α' ή της περίπτωσης β' που πραγματοποιούνται μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ, με τις πληρωμές που έχει πραγματοποιήσει η αρμόδια οικονομική υπηρεσία, με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία πραγματοποίησης της πληρωμής.

η. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, ορίζονται το πεδίο και ο χρόνος εφαρμογής των διαδικασιών της παρούσας παραγράφου, καθώς και ο τρόπος εκκαθάρισης, κατά περίπτωση, ο τύπος των εντολών πληρωμής και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ως άνω απόφαση ή με όμοιες αποφάσεις ορίζονται τα δικαιολογητικά των δαπανών που ελέγχονται, κατά περίπτωση, από τα αρμόδια όργανα....

θ. Για τις πραγματοποιούμενες πληρωμές του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται στις αρμόδιες ΥΔΕ ή στο ειδικό λογιστήριο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για εκκαθάριση, όπου προβλέπεται, και για την έκδοση των κατά νόμο συμφηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων, το αργότερο εντός μηνός από τη διενέργεια των ως άνω πληρωμών.».

Άρθρο 89. Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου - Ειδικά Λογιστήρια:

«1. Οι ΥΔΕ και τα Ειδικά Λογιστήρια είναι υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους), ανεξάρτητες από τους φορείς των οποίων ελέγχουν τις δαπάνες.

2. Οι υπάλληλοι των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου και των Ειδικών Λογιστηρίων, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, δεν θεωρούνται δημόσιοι υπόλογοι και ευθύνονται μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια, κατά τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

3. Οι ΥΔΕ έχουν τις ακόλουθες γενικές αρμοδιότητες:

α. Συμμετέχουν με εισηγήσεις στην αρμόδια διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των φορέων, των οποίων ελέγχουν τις δαπάνες και παρακολουθούν την ορθή εκτέλεσή του.

β. Ελέγχουν τη νομιμότητα και κανονικότητα και προβαίνουν στην εκκαθάριση και εντολή πληρωμής των δημοσίων δαπανών και κάθε άλλης δαπάνης, ο έλεγχος της οποίας ανατίθεται σε αυτές με νόμο, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 91 για τις δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.

γ. Υποβοηθούν και συνδράμουν τους ελέγχους που διενεργούνται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στα επιχορηγούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα, καθώς και τους ελέγχους που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 3492/2006 (Α' 210). δ...ε...

η. Ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που ανατίθεται σε αυτές με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.».

4....».

Άρθρο 91. Έλεγχος και εκκαθάριση των δαπανών του Δημοσίου:

«1. Οι δαπάνες του Δημοσίου ελέγχονται και εκκαθαρίζονται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, βάσει νόμιμων δικαιολογητικών που αποστέλλονται από τους διατάκτες και τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση κατά του Δημοσίου.

Τα απαιτούμενα, κατά κατηγορία δαπάνης, δικαιολογητικά καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο έλεγχος επί των ανωτέρω δαπανών συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας αυτών.

Νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον: α) προβλέπεται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης ή εξυπηρετεί τους σκοπούς του οικείου φορέα και β) υπάρχει εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό σχετική πίστωση.

Κανονική είναι η δαπάνη, που έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή.

Κατά τον ασκούμενο από τις ΥΔΕ έλεγχο εξετάζονται και τα παρεμπιπτόντως αναφερόμενα ζητήματα.

3. Τον έλεγχο ακολουθεί η πράξη εκκαθάρισης, με την οποία προσδιορίζονται τα δικαιώματα των πιστωτών του Δημοσίου και εκδίδεται τίτλος πληρωμής.

4...5...6...7...».

4.- Στην παρ. 1 άρθρου 2 του ν. 3086/2002 («Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και Υπαλλήλων του»-ΦΕΚ Α', 324), όπως ήδη ισχύει, ορίζονται τα εξής:

«1. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) ανήκει η νομική υποστήριξη του Κράτους. Στην υποστήριξη αυτή περιλαμβάνονται, ιδίως: α)...β) η έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα της Διοίκησης, γ)...».

Εξ άλλου, στην παρ. 6 άρθρου 6 του ίδιου νόμου, ορίζονται τα εξής:

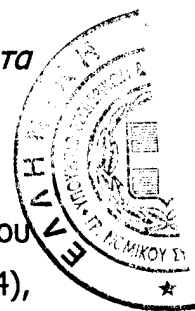
«Τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των προβληματισμών της, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Ν.Σ.Κ., προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της...».

5.- α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ.105/2014 («Οργανισμός Υπουργείου Εσωτερικών»-ΦΕΚ Α' 172):

«1. Το Υπουργείο Εσωτερικών διαρθρώνεται ως ακολούθως: Α...Β. Στο Υπουργείο Εσωτερικών υπάγονται και οι Γενικές Γραμματείες...Ισότητας των Φύλλων, οι οποίες διαρθρώνονται ως ακολούθως: 1...2. Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλλων: α. Γραφείο Γενικού Γραμματέα, β. Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλλων. Γ. Διεύθυνση Υπηρεσιών προς Πολίτες και Φορείς. Γ. Στο Υπουργείο Εσωτερικών λειτουργούν επίσης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις: α...β...Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου γ. Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου, δ...».

β. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της με αριθμό 16356/2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών-Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης-Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΦΕΚ Β' 1024):

«1) Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006 του ΕΣΠΑ...αναδιαρθρώνεται και μετονομάζεται σε 'ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ”...

2) Η ΕΥΣΥΔΕ ΥΠΕΣ υπάγεται στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών.

3) Για τις δράσεις που αφορούν ζητήματα υπαγόμενα στην καθ' ύλην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής ή της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, τελικός υπογράφων κάθε σχετικού εγγράφου είναι αντιστοίχως ο Γενικός Γραμματέας Πληθυσμού & Κοινωνικής Συνοχής ή ο Γενικός Γραμματέας Ισότητας των Φύλων.

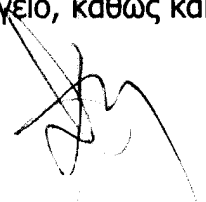
4) Η ΕΥΣΥΔΕ ΥΠΕΣ ασκεί καθήκοντα δικαιούχου στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ και λοιπά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης κατά την έννοια του άρθρου 4, του ν. 3614/2007, στα επιχειρησιακά προγράμματα «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013», «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» και λοιπά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, για πράξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών. Η ΕΥΣΥΔΕ ΥΠΕΣ δύναται να διατυπώνει σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες του ΥΠΕΣ εισηγήσεις σε θέματα αρμοδιότητας του, που σχετίζονται με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων. Η ίδια ειδική υπηρεσία είναι αρμόδια για το σχεδιασμό, το συντονισμό, τη διαμόρφωση θέσεων και τη διατύπωση εισηγήσεων για πολιτικές αναφορικά με τα προγράμματα του ΕΣΠΑ, του Ε.Σ.Σ.Α.Α. και του Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ. και λοιπών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, σε θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007, και ασκεί τις αρμοδιότητες διαχείρισης των δράσεων που αναλαμβάνει σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3614/2007, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.»

III. Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες σύμφωνα με το γράμμα, το πνεύμα και το σκοπό τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

1.- Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο, με δικαστές που απολαμβάνουν λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία, έχοντας, πλέον άλλων, την αρμοδιότητα προληπτικού

και κατασταλτικού ελέγχου των δαπανών του Κράτους, των ο.τ.α. και λοιπών νομικών προσώπων και διέπεται από ιδιαίτερη νομοθεσία, ο δε Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που υπηρετεί σε κάθε Υπουργείο με βαθμό Διευθυντή, έχει παρεμφερείς αρμοδιότητες, πλην των δικαιοδοτικών (άρθρα 87 παρ. 1,2, 93 παρ. 1, 98 παρ. 1,2 Σ., άρθρα 1 παρ. 1,2, 18 παρ. 1, 22 παρ. 1, 28 παρ. 1,3,6,8, 38 1,2,4,6 του ν. 4129/2013, άρθρα 31, 79 παρ. 3 του ν. 4270/2014). Εξ άλλου, οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, αποτελούν αυτοτελείς υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών (ΓΛΚ), σε κάθε Υπουργείο, ανεξάρτητες από τους φορείς των οποίων ελέγχουν τις δαπάνες και διέπονται από ιδιαίτερη νομοθεσία (άρθρα 79 παρ. 3, 89,91 του ν. 4270/2014). Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 άρθρου 6 του ν. 3086/2002, για την παραδεκτή υποβολή ερωτημάτων προς το Ν.Σ.Κ., προς έκδοση γνωμοδοτήσεων, κατά την περ. β' παρ. 1 άρθρου 2 του ίδιου νόμου, πλέον άλλων, πρέπει στο ερώτημα να παρατίθεται πλήρες ιστορικό και να εκτίθενται οι προβληματισμοί της ερωτώσας υπηρεσίας περί την ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων, στο πλαίσιο της δικής της αρμοδιότητας. Συνεπώς, οι γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ. επί ερωτημάτων, αναφέρονται και κατατείνουν στην σύννομη άσκηση των αρμοδιοτήτων της ερωτώσας υπηρεσίας, μόνον κατά το μέρος που υφίσταται προβληματισμός της υπηρεσίας περί την ερμηνεία και εφαρμογή συγκεκριμένης διατάξεως και μόνον επί τιθέμενου, με συγκεκριμένα στοιχεία, προβλήματος.

Επομένως, από τις ανωτέρω διατάξεις, σε συνδυασμό με το παρατιθέμενο ιστορικό και τους προβληματισμούς του ερωτήματος, προκύπτει ότι το εξεταζόμενο ερώτημα εισάγεται παραδεκτώς και, περαιτέρω, εξετάζεται και απαντάται, μόνον κατά το μέρος που αφορά στις αρμοδιότητες της προβληματιζόμενης ερωτώσας υπηρεσίας και μόνον ~~για~~ τις ήδη αντιμετωπισθείσες δυο περιπτώσεις επιστροφής δικαιολογητικών, δεδομένου ότι για τις υπόλοιπες δεν αναφέρεται πρόβλημα, ενώ το ερώτημα συμπληρώνεται αλλά, ταυτοχρόνως, γενικεύεται κατά τρόπο αόριστο και χωρίς συγκεκριμένα στοιχεία και διατάξεις. Πάντως, η παρεχόμενη γνώμη δεν υπεισέρχεται στον τρόπο ασκήσεως δικαιοδοτικού έργου ή αρμοδιοτήτων άλλων υπηρεσιών, που διέπονται από τις, κατά περίπτωση, οικείες διατάξεις, ειδικότερα δε του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Επιτρόπου αυτού στο ίδιο Υπουργείο, καθώς και

της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου στο ίδιο Υπουργείο, που αποτελεί υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών.

2.- Η επιχορήγηση συνδέεται άμεσα με τον επιδιωκόμενο σκοπό καλύψεως λειτουργικών δαπανών, δηλαδή αυτών οι οποίες προκύπτουν από τους σκοπούς και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του επιχορηγούμενου φορέα, που θεσπίζονται από τις οικείες καταστατικές διατάξεις, όπως δε ερμηνεύτηκε, ως επιχορήγηση νοείται η διάθεση ποσού, προς κάλυψη λειτουργικών δαπανών νομικού προσώπου, στην περίπτωση αδυναμίας του να ανταποκριθεί, κατά τρόπο αυτοδύναμο, οικονομικά και λειτουργικά, στον καταστατικό του σκοπό (γνωμ. ΝΣΚ 107/2002, στην περίπτωση της παρ. 8 άρθρου 277 του π.δ. 410/1995-τέως ΚΔΚ). Αντιθέτως, η χρηματοδότηση, απαντάται στις συναλλαγές και την καθημερινή πρακτική, αποτελούσα, από τεχνικής απόψεως και κατά την κοινή αντίληψη, διάθεση ποσού, ασυνδέτως προς τον ανωτέρω επιδιωκόμενο σκοπό, συνήθως δε ασχέτως και των ιδιοτήτων ή χαρακτηριστικών του χρηματοδοτούντος και του χρηματοδοτούμενου, ή της ιδιαίτερης εννόμου σχέσεως που τους συνδέει και αποτελεί τη νόμιμη αιτία της (λ.χ. δανειοδότηση).

Περαιτέρω, το άρθρο 82 του ν. 4055/2012, περιελήφθη στον ν. 4913/2013, που κωδικοποίησε προϊσχύουσες διατάξεις, ως άρθρο 41 αυτού. Στην αιτιολογική έκθεση και των δυο συναφών σχεδίων νόμων, αναφέρεται ότι με τις διατάξεις αυτές (του άρθρου 82 και ήδη άρθρου 41), επιχειρείται η εναρμόνιση του καταστατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τα κρατούντα στον ευρωπαϊκό χώρο και διεθνώς και επιβάλλεται πλέον η τήρηση κατά την άσκηση του καταστατικού ελέγχου των ελεγκτικών προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 41 του ν. 4913/2013, που δίδουν τους σχετικούς ορισμούς προς τον σκοπό της εφαρμογής των λοιπών διατάξεων του ίδιου άρθρου, τόσο η επιχορήγηση, όσο και η χρηματοδότηση, συνιστούν (λογιστική) μεταφορά πιστώσεων προς φορείς, με μοναδική διαφοροποίηση στο ότι, η μεν επιχορήγηση έχει ως μοναδικό σκοπό την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων του φορέα, η δε χρηματοδότηση ως μοναδικό σκοπό την υλοποίηση συγκεκριμένης αρμοδιότητας, η οποία έχει εκχωρηθεί στον φορέα, από

φορέα της Γενικής Κυβέρνησης. Άλλωστε, από την γενική και αδιάσπικτη διατύπωση των διατάξεων αυτών, για την εφαρμογή τους, η μεν επιχορήγηση μπορεί να πραγματοποιείται με οποιονδήποτε ιδιαίτερο νόμιμο τρόπο και να αφορά σε κάθε αρμοδιότητα ή καταστατικό σκοπό του φορέα, η δε χρηματοδότηση μπορεί να πραγματοποιείται με οποιονδήποτε ιδιαίτερο νόμιμο τρόπο και να αφορά σε οποιαδήποτε επί μέρους εκχωρούμενη στον φορέα αρμοδιότητα. Από τις ίδιες, ως άνω, διατάξεις, σε συνδυασμό με αυτές των παρ. 3 και 6 του ίδιου άρθρου, προκύπτει ότι, τόσο η επιχορήγηση, όσο και η χρηματοδότηση, αντιμετωπίζονται από το νόμο με τον ίδιο τρόπο, ως μεταφορές πιστώσεων. Συγκεκριμένα, με την παρ. 3 επιβάλλεται στους φορείς που επιχορηγούνται ή και χρηματοδοτούνται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, να υποβάλουν στους φορείς από τους οποίους εποπτεύονται και σ' αυτούς από τους οποίους επιχορηγούνται ή και χρηματοδοτούνται, εφόσον αυτοί δεν ταυτίζονται, καθώς και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, απολογισμό με οικονομικής τους δραστηριότητας και ξεχωριστό απολογισμό των επιχορηγήσεων ή χρηματοδοτήσεων που έλαβαν και είναι μικρότερες του 100% των συνολικών ποσών που διαχειρίστηκαν. Ειδικώς, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3, που προστέθηκε με το άρθρο 53 του ν. 4257/2014, για τους ο.τ.α. α' και β' βαθμού και για τα νομικά τους πρόσωπα, οι ανωτέρω υποχρεώσεις υποκαθίστανται και εξαντλούνται με την ενσωμάτωση των οικονομικών τους στοιχείων στις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, κατά τις εκάστοτε ισχύουσες ειδικότερες διατάξεις και αυτές των με αριθμούς 74712 και 74713/29.12.2010 (ΦΕΚ Β' 2043) υπουργικών αποφάσεων. Από δε την παρ. 6, προκύπτει η απόλυτη απαγόρευση σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, να επιχορηγούν ή χρηματοδοτούν φορέα, δηλαδή να προβαίνουν σε οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια που κατατείνει στην επιχορήγηση ή χρηματοδότηση, χωρίς την υποβολή των στοιχείων της παρ. 3, με συνέπεια να θεωρηθεί μη νόμιμη η επιχορήγηση ή χρηματοδότηση και να καταλογίζεται το σχετικό ποσό από το Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των διατάξεων που το διέπουν. Επομένως, σε κάθε περίπτωση και είδος, είτε επιχορηγήσεως είτε χρηματοδοτήσεως, εν όψει του ότι και οι δυο αποτελούν μεταφορές πιστώσεων, η έρευνα περί του αν, συγκεκριμένη μεταφορά πιστώσεως, εμπίπτει στην κατηγορία

της επιχορηγήσεως ή σε αυτήν της χρηματοδοτήσεως, αποβαίνει αλυσιτελής, διότι και για τις δυο, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 3 και 6 του άρθρου 41.

3.- Διαφορετικές θέσεις, ιδίως περί του ότι μεταφορά πιστώσεως, μπορεί να μην αποτελεί ούτε επιχορήγηση ούτε χρηματοδότηση, ή ότι δεν εφαρμόζονται οι ανωτέρω διατάξεις, σε ειδικότερες περιπτώσεις υλοποίησης έργων του ΕΣΠΑ, αναλόγως του είδους της υπογραφείσας συμβάσεως και του αν αυτή είναι αμφοτεροβαρής και επαχθής, ή όχι, δεν θα μπορούσαν βασιμώς να υποστηριχθούν. Τούτο, αφενός λόγω της ειδικότητας των δημοσιολογιστικών διατάξεων του άρθρου 41 και των σκοπών υπερτέρου δημοσίου συμφέροντος που αυτές επιδιώκουν, όπως προκύπτει από τις προαναφερόμενες αιτιολογικές εκθέσεις, καθώς και λόγω της γενικής και αδιάσπικτης διατυπώσεως των διατάξεων αυτών, αφετέρου διότι οι υποχρεώσεις των υπηρεσιών και φορέων που απορρέουν από τις διατάξεις αυτές, στηρίζονται στην βασική, δημοσίου δικαίου σχέση, μεταξύ του φορέα της Γενικής Κυβέρνησης που επιχορηγεί ή χρηματοδοτεί και του φορέα που δέχεται την επιχορήγηση ή την χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται, τελικώς, στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, χωρίς, για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 41 να λαμβάνεται υπόψη ο ιδιαίτερος νόμιμος τρόπος που μεσολάβησε (λ.χ. σύμβαση μισθώσεως ακινήτου, σύμβαση έργου, ή παροχής υπηρεσιών).

4.- Τέλος, οι διατάξεις του άρθρου 41, ρυθμίζουν την επιχορήγηση και χρηματοδότηση φορέων, που αποτελούν και οι δυο (σύμφωνα με την έννοια που δίδεται στις παρ. 1 και 2 αυτού) μεταφορά πιστώσεων, ενεργούμενη κατά τις ειδικότερες διατάξεις του ισχύοντος δημοσιολογιστικού συστήματος. Πάντως, οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν ρυθμίζουν την πληρωμή, η οποία έχει έννοια διαφορετική της μεταφοράς πιστώσεως, πραγματοποιείται σε στάδιο μεταγενέστερο αυτής, έχει, όμως, ως νόμιμο έρεισμα και αναγκαίο προαπαιτούμενο, τη νομιμότητα των λογιστικών αυτών μεταφορών των πιστώσεων. Επομένως, το ζήτημα και η ερμηνεία του όρου «πληρωμή», σε συνδυασμό με την ερμηνεία του όρου «μεταφορά πιστώσεως», κατ' αρχάς, δεν αφορά στις αρμοδιότητες της ερωτώσας υπηρεσίας, αλλά σε αυτές της Διεύθυνσης Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περαιτέρω δε, της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου και του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

και, τελικώς, εάν συντρέξει νόμιμη περίπτωση, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως προαναφέρεται.

Βάσει, όμως, του ερωτήματος και των συνοδευτικών στοιχείων, όπως τα ανωτέρω εκτιμώνται, καθώς και της προαναφερομένης ερμηνείας, λαμβανομένων υπόψη των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου της νομιμότητας και της προλήψεως στην δράση της διοικήσεως και ασχέτως του γεγονότος ότι η ίδια η ερωτώσα υπηρεσία δεν θα προβεί στην εκκαθάριση, έλεγχο και, τελικώς, πληρωμή των δικαιούχων, προκύπτει, ως συμπέρασμα, ότι, η υποχρέωση της ερωτώσας υπηρεσίας, συνίσταται στον προληπτικό έλεγχο των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 41, τόσο των επιχορηγήσεων όσο και των χρηματοδοτήσεων, λόγω της κοινής ιδιότητάς τους (δηλαδή ως μεταφορών πιστώσεων) και λόγω της διαμεσολαβήσεως της υπηρεσίας στην όλη διαδικασία εκκαθαρίσεως και ελέγχου, με βάση τις δικές της αρμοδιότητες (σύμφωνα με τις διατάξεις των κ.υ.α. 16356/2013 και 46274/2014), οι δε προϋποθέσεις αυτές, αρκούν για την ενεργοποίηση της υπηρεσίας και τον εκ μέρους της προληπτικό έλεγχο. Με βάση δε το ιστορικό του ερωτήματος, και στις δυο αναφερόμενες περιπτώσεις επιστροφής δικαιολογητικών, συντρέχει νόμιμη περίπτωση ασκήσεως του προληπτικού ελέγχου.

IV. Ενόψει των ανωτέρω, κατά την γνώμη μου, η απάντηση που αρμόζει επί του τεθέντος ερωτήματος, είναι η ακόλουθη:

Προς τον σκοπό της σύννομης ασκήσεως των αρμοδιοτήτων της ερωτώσας υπηρεσίας και μόνο και ασχέτως των αρμοδιοτήτων, απόψεων και ενεργειών α) του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου και γ) της Διεύθυνσης Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, κατά την έννοια των παρ. 1 και 2 άρθρου 41 του ν. 4913/2013 και στις δυο περιπτώσεις επιστροφής δικαιολογητικών με το με αριθμό πρωτ. 10510/25.5.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ιδίου Υπουργείου, είτε πρόκειται περί επιχορηγήσεως, είτε περί χρηματοδοτήσεως, ενεργείται, πάντως, μεταφορά πιστώσεως, προς τον σκοπό πληρωμής του δικαιούχου φορέα. Επομένως, προ της υποβολής στοιχείων στη Διεύθυνση

Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προς εκκαθάριση, έλεγχο και πληρωμή, στις περιπτώσεις αυτές, α) της μισθώσεως ακινήτου για στέγαση Συμβουλευτικού Κέντρου στα πλαίσια της Πράξης: «Δράσεις της Δημόσιας Διοίκησης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών στον Άξονα Προτεραιότητας 07» με ανάδοχο εταιρεία την «ΑΕΕΑΑΤΓΔΚ» και β) της εκτελέσεως του έργου: «Εξειδίκευση Πρότυπου Συστήματος Ένταξης της Ισότητας των Φύλων στις Περιφέρειες και τους Δήμους» με ανάδοχο εταιρεία την «ΑΗΑΕ-ΑΑΕΟ, συντρέχει νόμιμη περίπτωση προληπτικού ελέγχου των προϋποθέσεων της παρ. 3 άρθρου 41 του ν. 4913/2013, εκ μέρους της ερωτώσας υπηρεσίας.-

Ο γνωμοδοτών
Δημήτριος Γ. Μακαρονίδης
Νομικός Σύμβουλος